Nr.
64
Nr.

Andai

Neapibrežto laiko periodinis leidinys

Redaktorės žodis

Rusnė Valiukaitė

Paskutiniai žodžiai paskutinio redaktorės žodžio. Apsisukome

Prireikė varginančių ketverių gimnazijos metų, kad suprasčiau, jog reikia kurti suprantamai. *Paslaptingas* žodžių dėliojimas, elipsės kas antroje eilutėje, pretenzingas nieko neaiškinimas ir visos interpretacijos svorio nusviedimas skaitytojui ant galvos nesukelia visuotinio pasigėrėjimo. Bet *nervuoja*. Todėl paskutinįsyk rašau suprantamai – suvedu visus galus. Nors jau tikriausiai nebeskaitote. Dėl teksto *eiliniškumo*. Aš irgi būčiau nebeskaičiusi, dargi ir sukritikavusi (to daryti nevengiau…) šios banalios pareigos įprastą išpildymą. Labai gerai suprantu pagundą visuomet siekti kitoniškumo ir, ką nors svarstant vertinti kaip aukštesniojo standarto, jo (kitoniškumo) tikėtis. Tačiau tiesa tokia, jog šis nuokrypis nuo normos yra įvertinamas tik normos dėka. Paprastumas – matas, nuo kurio spiriasi visi intrigantai ir *ieškotojai* (ir aš tarp jų…). Ieško ko nors, kas it žaibu nutviekstų žmogaus sąmonę, sukeltų visus adrenalino lygius ir būtiniausiai būtų antipoliška kasdienybei. Kitoniškumas tampa panašus į sunkiai besuvaldomą aistrą, daug kuo nesiskiriančią nuo romantizmo taip susvarbintų pirmųjų įsimylėjimo mėnesių. Apima tarsi lėtinė ugnis, prasideda ilgas ir skaudus susidorojimas su žmogaus pretenzija ir neatsakytom kūrybinėm (būtinai kitoniškom) užklausom. Išdegina (juk įsimylėjimo vadinamoji pirminė aistra irgi kažkur dingsta…). Nieko kito nebelieka, kaip tik nusiraminti. Nebesiskeryčioti, kasdienybei revoliucinio iššūkio nebemesti. Tačiau tai jokiu būdu nereiškia panirti į nykią rutiną. Mano pasiūlymas – pamilti kasdienybę. Turbūt ne veltui Kristus pasirinko asiliuką. Paprastumas – dieviškas. Ir pavojingas, nes paskutinis išliekąs. Laimintis. Triumfuojantis. Tai – sąlyga į tikrąją karūną. Patapti mažutėliu.

Viščiuku.

Todėl neraukite nosyčių – šio leidinio idėja paprasta, tačiau jos paprastumas neužgožia didybės. Apie Gyvenimo Ratą. Melancholišką, nes prisisunkusį atsisveikinimo. Gražų, nes pakvimpantį gaivališko atsinaujinimo laukimu.

Turinys

Kodėl viščiukas kirto kelią? 4

Licėjaus charakteris pirmoko akimis. Jeigu licėjus būtų ..., jis būtų? 6

Apie Nepriklausomybės atkūrimą iš Žuvėdriuko lūpų 7

X paragrafas. Iš Šimtadienio kronikų arba kaip pylėsi laimės ašaros 8

SPEKTAKLIS VELYKNAKČIO STALAS 14

Žiūrėk, čia dėmelė, ir čia – jau nebeatsiskalbia 20

Budėtojos interviu 22

Atėjo me(t/n)as. Menų savaitė 24

Vištos testas 27

Valgyklos darbuotojų interviu 28

Mokytojų perliukai 30

Kodėl viščiukas kirto kelią?

Pijus Mačiulis

23:11. Sietyno stotelė. Naktis žvarbi ir rami, gatvėje nesimato nė vieno automobilio. Aš stoviu ant įtrūkusios plytelės ir tikiuosi, kad plyšys manęs nepraris. Prie vamzdžio, papuošto autobusų tvarkaraščiais, savo princo elektriniais ūsais ieško moteriškė plačia skrybėle. Ji neranda trokštamo atsakymo ant cilindrinio papiruso, tad sukinėja juos vieną po vieno, iki kol skaičiai prieš akis atitiks jos viltis. Nuo skrybėlės atsispindi mėnesienos šviesa ir spigina man į akis... Nespigina, meluoju. Į skrybėlę nežiūriu, nes jos nėra. Esu tik aš ir stotelė Sietyno vardu. Lyg ir viskas. Nėra net mėnulio.

Cyp.

Kitoje gatvės pusėje matau viščiuką... Neįprasta, pripažinsiu. Ir šįkart nemeluoju. Na, gerai, dar nežinau, ar nemeluoju. Mano blaivaus mąstymo funkcijos valdymas yra pusiau perimtas miego, tad negaliu atsakyti už savo vizijas. Bet tikrai šiuo momentu tikiu, kad kitoje gatvės pusėje matau viščiuką. Ir jis žengia link manęs. Ir aš sustingstu, ne savo noru, bet galbūt kieno nors kito. Turbūt kitoj pasaulio pusėj kas nors, mesdamas monetą į fontaną, nieko geriau nesugalvojo. Staiga iš nežinia kur atsiradęs vėjo gūsis bloškia per veidą įtartinai žaliu „Naxima“© maišeliu ir prireikia kelių sekundžių, kol ji nusipurtau. Aš sveikas. Maišelis šiukšliadėžėje. Viščiuko nebėra. Na, greičiausiai jo niekad ir nebuvo. Nerimtai apsvarstau idėją numigti ant suoliuko. Pradedu juoktis. Rimtai apsvarstau idėją numigti ant suoliuko.

Cyp.

Viščiukas sėdi mano planuotoje nakvynės vietoje. Jis dėvi panamą ir skaito laikraštį. Laikraštis yra parašytas lotyniškomis raidėmis, bet man bandžius sudėti jas į sakinius, pasimiršta prieš tai matyta raidė. Na gerai, užteks dėlioti raides, suprantu, kad greičiausiai turėčiau išsigąsti. Išsigąstu. Viščiukas nesureagavo, o man nepalengvėjo, tad išsigandau be reikalo. Ir bato padas man garsu liudija, kad šoko momentu į kažin ką įlipau. Nespėju patikrinti, į ką, nes akys užfiksuoja, jog viščiukas pakėlė galvą nuo savo skaitinio. Pažvelgus kryptimi, kuria žiūri jis, pamatau mechaninį vikšrą, reaktyviniu greičiu lekiantį link manęs. Perimu akių reguliavimo funkciją iš automatinės į rankinę ir vikšras persimaino į pažįstamą Vilniaus transportą. Autobusas ima staigiai stabdyti, taip uždainuodamas ausį glostančiais garsais – padangų cypimų. Solistui galutinai sustojus, prasiveria durelės. Viščiukas įkrypuoja į autobuso vidų. Aš taip pat smalsumo vedamas įšoku, stengdamasis neįkristi į prarają tarp šaligatvio ir autobuso slenksčio.

Cyp.

Durys užsidaro, o tai skelbiantis pypsėjimas savo emociniu poveikiu prilygsta girdėtoms padangų serenadoms. Prisėdu prie lango ir akimis analizuoju autobusą. Autobuso gale guli man į veidą įskridęs maišelis. Mano mirtinas priešas ištrūko iš savo kalėjimo. Deja, keršto planą turiu palikti ateičiai, kadangi šiuo metu bandau surasti viščiuką viešojo transporto ekosistemoje. Noriu jo paklausti tiek daug. Kodėl jis perėjo kelią? Ar tik dėl to, kad įliptų autobusą? Tačiau kur šis autobusas veža? Be to, kur jis pirko tą panamą? Klausimų mano galvoje daugiau nei atsakymų ir netikėtai vienas nustelbia visus kitus – kur dingo viščiukas? Autobusas tuščias (be manęs ir mano antagonisto), jį akimis nuo priekio iki galo perėjau jau kelis kartus. Sumišęs žiūriu prieš save ir stengiuosi sudėlioti savo mintis į tinkamas vietas. Jaučiuosi kaip privatus seklys. Ir kaip tikras seklys pastebiu tai, ko kiti nepastebi. Turbūt dėl to, kad kitų čia paprasčiausiai nėra. Bet, nepaisant to, matau, jog vairuotojo rankos geltonos. Ir pūkuotos. Na, mano smegenys, kurias nuo perkaitimo saugo mažiau nei centimetrą pravertas autobuso langelis, jau suformulavo paslaptingojo vairuotojo vaizdinį. Tačiau aš negaliu tuo patikėti. Iš lėto sėlinu link autobuso priekio, iš paskutiniųjų laikydamasis už turėklų, kad neskriečiau veidu į veltines sėdynes. Per kelis žingsnius nuo vairuotojo pažvelgiu pro jo langelį ir, šį kartą savo noru, sustingstu. Prie vairo sėdi...

Cyp.

Autobuso durys atsidaro. Dėl staigaus stabdymo virstu atgal. O gal į priekį. Ne apie tai galvoju, kol mano galva šviesios greičiu tiesia trajektorija skrieja skausmo link. Bum. Skauda išties. Atsikeliu ir pamatau, kad atsiridenau prie atvirų durų. Pro jas sklindanti šviesa spigina man į akis. Tai žymiai pablogina galvos skausmą, įgautą po stabdymo sukeltų kūlversčių. Svirduliuodamas ieškau paramos, kad nesuklupčiau, tačiau žengęs du žingsnius pajuntu, kaip pradedu kristi pro dureles. Paskutinę sekundę pasuku galvą kairėn pusėn. Vairuotojo sėdynė tuščia.

Cyp.

Nukrentu ant kažko minkšto. Mano, kaip save apsiskelbusio seklio, intuicija sako, jog tai yra kilimas. Jis kvepia apelsinais ir dulkėmis, ir apelsinų dulkėmis. Miegas kiekvieną sekundę pasiglemžia vis didesnę sąmonės dalį, tad suprantu, kad reikia atsistoti, jei nenoriu pasilikti gulėti šioje neatpažintoje vietovėje amžiams (arba bent jau iki kol atsibusiu). Skausmas iš galvos persismelkė į kojas, tad atsistoju rankomis užčiuoptų atramų pagalba. Kol akys apsipranta prie poliariškai baltos aplinkos, stengiuosi sukamaisiais galvos judesiais palaikyti aktyvumą ir neužmigti stovėdamas. Akys visiškai sureguliuotos ir aš suprantu stovįs savo kambaryje. Nusiviliu automatine akių reguliavimo funkcija jau antrąkart šiandien. Tik palietęs kambary augantį alaviją suprantu, jog tai tikra. Mano stalas, mano lentyna, mano apelsininis kilimas – visa tai tikrai prieš mane. Sumišęs galvoje sudarinėju scenarijus, kurie paaiškintų, kaip aš čia atsiradau. Bent vienas atsakymas padėtų man apsiraminti po patirto šoko. Bent vienas atsakymas padėtų ramiai nueiti miegoti.

Cyp.

Ir staiga suprantu. Tai jis. Jis perėjo per gatvę, kad pargabentų mane namo. Jis perėjo per gatvę, kad suteiktų man galimybę atstatyti savo mintis. Jis perėjo per gatvę, kad padėtų. Šis minčių antplūdis mane nuvargina, tad atitraukiu užuolaidas ir praveriu savo langą įkvėpti gryno oro. Horizontas iš lėto dažosi oranžine spalva, o apačioje, tarp rasotų smilgų, stovi jis. Viščiukas. Suprantu, kad turiu jam padėkoti. Juk be jo pagalbos greičiausiai vis dar sėdėčiau Sietyno stotelėje, mieguistai skaičiuodamas avis, kurios vietoje automobilių man skraidytų prieš akis. Jau ruošiuosi jį šaukti, bet iš už daugiabučių spigindama į akis pradeda kilti saulė. Ir lyg spinduliai iš įvairių kampų išlenda tūkstančiai viščiukų, suformuodami vorą, ir mano sutiktasis prisijungia prie jos. Vora plaukia tiesia kryptimi tolyn ir pasiekia gatvę. Viščiukai sustoja prieš šviesoforą ir laukia leidimo judėti toliau. Raudona. Raudona. Raudona. Žalia. Perėja staiga nusidažo geltona spalva. Cypsinti minia nukrypuoja per kelią horizonto link. Padėti tiems, kas nežino, kokią galią turi šie gelsvi paukšteliai. Bet aš žinau. Ir niekad neužmiršiu. Neužmiršiu, kodėl viščiukas kirto kelią.

Apie Nepriklausomybės atkūrimą iš Žuvėdriuko lūpų

Žygimantas Girdauskas

(prieblanda, migla)
Dunda dunda dunda
Maironio žodžiai dunda
Bunda bunda bunda
Lietuvių kaukai bunda
Dunda dunda dunda
Žemėpačių choras dunda
Bunda bunda bunda
Baltos laumės bunda

– –

(rytas, bet dar vis migla)
O pabudusios iškart į pelkes ir miškynus,
Su kaukais jos šokinėja per brūzgynus.
Tik pamačiusios kokią boruže,
Sustoja, pro ją nebepraūžia.

– –

(vakaras)
Ir taip gyveno sau kaukai, žemėpačiai, laumės – lietuviai.
Strykaliojo, bėgiojo, dainavo, dar ir kūrė, rašė, piešė bei paišaliojo.
Buvo ramu: miškai miškavo, pelkės pelkavo, dangus dangavo, o lietuviai – lietuvavo.

– –

(naktis)
Naktimis visi mėgo pasakas,
Tačiau daug dirbę dieną buvo, todėl nespėdavo visos išklausyti.
Žmogiškai užmigdavo po pirmojo sakinio apie tris brolius – Joną, Jurgį ir Juozą.

– –

(baugi naktis)
Bet buvo naktis, kai niekas nemiegojo. Kaukai ir laumės būgštavo.
Tą naktį iš po miško išdygo raudona kraujuota žvaigždė.
O ryte pasirodė ir raudonoji saulė pjautuvu nešina.
Užgniaužtieji žemėpačiai net pusšimtį metų matė šį simbolį.
Kaukai ir laumės nebeteko savęs...

Licėjaus charakteris pirmoko akimis. Jeigu licėjus būtų ..., jis būtų?

Danielė Ramanauskaitė

Jeigu licėjus būtų Disney princesė, jis būtų...
„Pokahonta, bet šiaip pirma mintis buvo Džinas.“
– Emilija Karmazinskaja

Jeigu licėjus būtų mokomasis dalykas, jis būtų...
„Fizika.“
– Armandas Daunoravičius

Jeigu licėjus būtų prekybos centras, jis būtų...
„Cupas, nes ne toks jau didelis, bet pasiklysti įmanoma.“
– Nikolė Lavrik

Jeigu licėjus būtų mėnuo, jis būtų...
„Gegužė, žinoma.“
– Viktorija Kšanaitė

Jeigu licėjus būtų degalinė, jis būtų...
„Gal Baltic Petroleum... jo emblemoje yra skraidantis paukštis, o licėjaus emblemoje yra pegasas ir, kadangi abu gyvūnai skraido, tai licėjus ir ši degalinė siejasi.“
– Ugnė Povilaitytė

Jeigu licėjus būtų katė, jis būtų...
„Siamo katė.“
– Austėja Šimaitytė

Jeigu licėjus būtų vidurnakčio užkandis, jis būtų...
„Popkornai.“
– Viktorija Variavičė

Jeigu licėjus būtų šou, jis būtų...
„Ekstrasensai.“
– Radvilė Mačerauskaitė

Jeigu licėjus būtų „Marvel“ veikėjas, jis būtų...
„Dr. Strange, nes buvo mokslininkas, daktaras. Šiek tiek arogantiškas, kartais liceistai irgi tokie gali būti.“
– Augusta Firkovič

Jeigu licėjus būtų Lidl bandelė, jis būtų...
„Kruasanas su kumpiu ir sūriu.“
– Gabrielė Kapacinskaitė

Jeigu licėjus būtų *Hario Poterio* veikėjas, jis būtų...
„Lengviausias atsakymas – Hermiona; bet, sakyčiau, tas retardas, kuris vis kažką susprogdina (Seamus Finnigan).“
- Vytautė Vyšniauskaitė

Jeigu licėjus būtų spalva, jis būtų...
„Navy mėlyna.“
– Ditė Dulkytė

Jeigu licėjus būtų biomas, jis būtų...
„Tarkim, tundros.“
– Žiedė Stakėnaitė

Jeigu licėjus būtų batai, jis būtų...
„Dr. Martenai 100%!“
– Saida Spulginaitė

X paragrafas. Iš Šimtadienio kronikų arba kaip pylėsi laimės ašaros

Emilija Norvaišaitė ir Karina Katinaitė

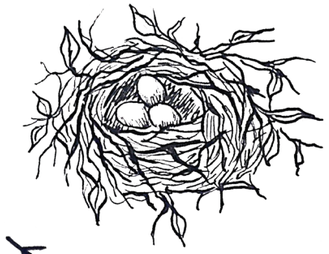

visiška tyla

Rugsėjo 24 diena
Pirmasis Šimtadienio susitikimas

Spalio 24 diena
Susikūria scenarijaus rašymo grupė ir jos pirmasis blynas „tavo mama“

Šimtadienio šimtadienis

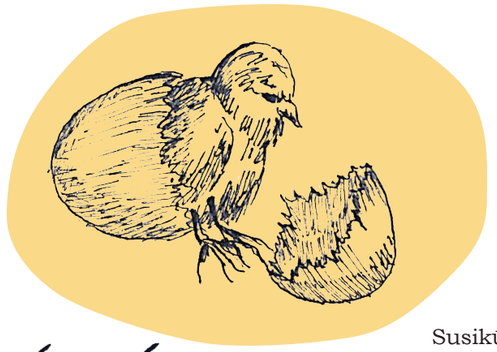

„Darome sitcom‘ą“

Sausio 14 diena
PAGALIAU prasideda rytinės ir aukciono grupių veikla

Sausio 26 diena
Susikūria scenografijos grupė

AK, TAIP. ŠIMTADIENIS. LAUKIAMIAUSIA TREČIOKO DIENA METUOSE. JUOKAUJU, ŽINOMA.

„Nugalėk arba būsi nugalėtas.“ „Išlieka tik stipriausi.“ Tai ne motyvacinės frazės, o trečioko, įveikusio Šimtadienį, mentalitetas. Tai ne šventė, o psichologinis išbandymas. Ne, tai socialinis eksperimentas. Jo tiriamieji buvome mes – dar neapsiplunksnavę, mažyčiai, silpnučiai trečiokėliai. Buvome įmesti į jūrą, be plaustų, valties, nemokėdami plaukti. Ir vis dėlto, turėjome atrasti krantą. Ir ne, aš nedramatizuoju, buvo tikrai baisu. Jau nuo pat pradžios turėjome begalę progų įsitikinti – tai mums kainuos daug jėgų.

APIE KOVĄ SU VĖJO MALŪNAIS ARBA KAIP DARĖME, BET NEPADARĖME

Pirmoji rimtoka kalba apie Šimtadienį prasidėjo dar rugsėjį. Išvykos į Pailgio sodybą metu susėdome viename iš namelių ir turėjome ilgą… labai ilgą minčių lietų. Sugalvojome daug idėjų, vertų apmastymų. Kitaip tariant, galiausiai po kelių mėnesių jas apmastėme ir atmetėme. Tiesa, tikrosios kūrybinio proceso užuomazgos pradėjo pintis tik lygiai po mėnesio. Spalio 24-oji. Diena, kai oficialiai buvo sukurta vakarinės Šimtadienio dalies scenarijaus rašymo grupė. To rezultatas buvo „Padaužų kaimo vaikų“ inscenizacijos juodraštis. Itin trumpas juodraštis, kurio pavadinimas jūsų visų nuostabai – „**tavo mama**“. Ne, mes neatsiprašome. Nors ir atrodė, jog liko dar marios laiko, visgi jautėme į mūsų nugaras dusliai alsavusią Šimtadienio datą. Kad sušvelnintume šį skausmą, nusibrėžėme terminus. „Iki Kalėdų atostogų jau turėsime užbaigtą scenarijų, todėl pradėsime repetuoti. Tuo pačiu metu pradėsime kurti ir scenografiją. Viskas bus gerai.“ Viskas nebuvo gerai. Artėjo ir **Šimtadienio šimtadienis**. Mus ramino tik bendri skausmai – pramiegoti susitikimai, grasinimai neatvykusiems bei atsineštos pagalvės po bemiegių naktų. Sunkumus puikiai iliustruoja ir įvykis po eilinio ilgo susitikimo Mažvydo bibliotekoje, mūsų reguliariame, kone pasisavintame 307-ajame kabinete, kuriame laidų verpsčių buvo daugiau, nei tinkamų idėjų scenarijui (taip, ši detalė iš tiesų yra svarbi). Tą dieną sulaukėme bibliotekos darbuotojos kandaus pasakymo „įrašiau jums *pastabą*, kadangi palikote netvarkingų laidų raizgynę“. Rimtai? Pastabą? Išduosiu paslaptį: tų laidų net nelietėme…

SĄVOKŲ BANKAS

Tavo mama – nekorektiškas, neoficialus vakarinės dalies spektaklio pavadinimas.
Šimtadienio šimtadienis – geriau žinoma kaip data, kai lieka šimtas parų iki Šimtadienio šventės.
Genadijus – Vilniaus licėjaus ūkvedžiui Grigorijui dėl „sugedusio telefono“ tipo klaidos suteikta pravardė.
Bkų bernai – Gerb. Mokytojo Jankausko pamokose susikūręs XXXI-osios kartos, b klasės, vyriškosios lyties atstovų ansamblis.
Yvos – XXXI-osios kartos c klasės merginų dainuojamasis kolektyvas.
Lasė – vienas iš 4 pagrindinių vakarinės dalies spektaklio veikėjų.
Širmų vyrai – grupė trečiojo kurso vyrukų, kurie savanoriškai sutiko konstruoti širmas bei jas stumdyti pasirodymo metu.
Oskaras – apdovanojimų skulptūra auksine arklio galva, skiriama už kino nuopelnus. Paprasčiau – dekoratyvinis popieriaus lipdinys, stovėjęs foje renginio metu.
Po gero sporto nusipelnėme deserto – geniali ištrauka iš vakarinės dalies scenarijaus.
Maybe Šimtadienis is the friends we made along the way – nacionalinės programos mokiniams: galbūt Šimtadienis tai draugai, kuriuos radome pakeliui.

Nebaigtas rašyti scenarijus

Vasario 22 diena
Pagaliau turime sukonstruotą scenografiją! Liko trys dienos! O Dieve…

Vasario 25 diena
FINALAS
(Šimtadienis)

O kas laukia toliau?

APIE BESISUKANČIUS KRUMPLIARAČIUS

„Darome sitcom‘ą.“ Šią frazę per vieną iš susitikimų išgirdome pirmąją gruodžio savaitę, likus dviem su puse mėnesio iki Šimtadienio, po pusantro mėnesio rašymo. Tačiau mes buvome pernelyg išvargę, o mūsų nuleistos rankos tiesiog šlavė žemę, todėl priėmėme šį faktą kaip savo likimą. Gal ši idėja ne tokia ir bloga? Gal ji netgi puiki? Gal taip bus kiek paprasčiau? Nebuvo. Scenarijų rašyti baigėme likus pusantro mėnesio ir daug, daug vėliau, nei tikėjomės. Tačiau buvo viena detalė, kurią mes ignoravome – visos kitos Šimtadienio dalys, aka prarastoji rytinė bei aukcionas. Laiko mažai, o vilties ir jėgų – dar mažiau. Visgi, mus varė stipresnis ginklas, nei motyvacija – pagieža. Ir nesupraskite ne taip, labai norėjome padaryti gražią šventę, tikrai, tačiau dar labiau norėjome pailsėti. Tad greit susirašėme, susiskambinome, išsiuntėme pašto karvelius ir procesas įsibėgėjo.

Tiesa… Pirmasis krumpliaratis gal ir neveikė efektyviausiai. Mąstydami, kaip išsisukti nuo varginančio juokelių rašymo vakarinės dalies scenarijuje, atrodė, griebsimės ir paskutinio šiaudo. Viename iš susitikimų netgi nuskambėjo frazė „X, gal įkelk į licėjaus grupę *Google form‘ą* ir apsimesk, kad rašai extended‘ą tema *Juokingiausi nutikimai ir kiti juokai?*“. Taip tikėjomės vienu šūviu nušauti du zuikius – ir patiems nereikėtų daug mąstyti, ir ketvirtokai (galbūt) džiaugtųsi staiga scenoje išvydę pažįstamą istoriją. Tikrai, nesubtiliausia mūsų idėja.

O mirties linija vis artėjo… Sausio 26 diena. Scenarijaus grupė susigriebia, jog scenografija, iš kurios tiek daug tikėtasi, tiek svajota, gali ir likti tik svajone. Išties, vasario 4-ąją **Genadijui** jau turėjome pateikti pinigų biudžetą. Taigi, sukūrėme dar vieną grupę, kurioje galiausiai gimė idėjos. Vienos jų – apgalvotos, o kitos…

Širmos. Nė vienas iš mūsų nenutuokė kaip jos galėtų būti daromos, kiek laiko tai užtruktų, ar kaip vizualiai jos turėtų atrodyti scenoje. Žinojome tik viena – mums verkiant reikėjo užkulisių atitikmens.

(NE)SINCHRONIZUOTI ŠOKIAI IR KITI GALVOS SKAUSMAI

Aukcionas. Jo scenarijaus rašymas buvo turbūt nuosekliausias ir pastoviausias dalykas visame Šimtadienio organizavime. Viskas, ko prireikė – mokytojų keisčiausių daiktų (nuo *tapkių* iki sodo akmenų) ir trumpų aprašymų. Tik kaipgi pamiršime apie pasirodymus! Nemeluosiu, jei pasakysiu, jog sinchronizuoto šokio repeticijos prasidėjo tik vėlų sekmadienio vakarą, o porinio šokio choreografija baigta buvo tik trečiadienio popietę (likus dviems paroms iki viešosios egzekucijos). „Atsimenu, visiems šokiams ruošėmės 6-7 valandas per dieną, panikuodami dėl visko – nuo aprangos iki paties šokio kūrimo.“ Žodžiai iš pirmų (šokėjo) lūpų. Taip, žiauru, bet… „Buvo chaosas, viską skaudėjo, bet buvo be galo linksma.” Tiesa, tą pačią dieną įvyko ir pirmosios **bkų bernų** bei **yvų** repeticijos ant scenos. Per tas dienas kiekvienas iš mūsų mintinai išmoko visus lietuvių muzikos grupės „Yva“ dainos „Berniukams“ žodžius. Tačiau, nors ir švietėsi pragiedruliai, turėjome atsakyti sau į klausimą: ar mums tikrai pavyks? Dauguma mūsų miegojome vos kelias valandas per parą, buvome suirzę bei turėjome klausytis vis netikėtai užklumpančių pykčio lavinų. Ir vis tik tiek merginų, tiek vaikinų trupės stipriai pasidarbavo ir buvo pasiruošusios pavergti žiūrovų širdis. Kalbant apie širdis – šiais metais, kaip ir kasmet, rytinėje dalyje norėjome ketvirtokams suteikti progą užsidirbti pinigų besibučiuojant. Taip, taip, k*vidas, taigi teko suktis. Čia kilo mintis sukurti Džesminą – dvimatės plokštumos veikėją ar kitaip – bučinių stiklą, apsaugantį nuo įvairių plintančių virusų. Mano asmenine nuomone – viso renginio pažiba.

KULMINACIJA IR KELIONĖ BAGAŽINĖJE

Dar savaitę prieš Šimtadienį (vasario 18 dieną) iškilo dar viena tragedija – kai kurios medžiagos arba vėlavo atvykti, arba negalėjo būti užsakytos. Rytinės dalies stendai sumaištyje. Vakarinė dalis neviltyje. Na, o aukciono baisiausias košmaras – parduotuvės sandėlyje liko tik sidabrinės karalienių karūnos, *tiaros*. Tada, deja, net kilo pokalbis dėl šventės datos perkėlimo. Bet mes nė negalvojome apie tokią galimybę. Ne tik iš rūpesčio ketvirtokams, bet ir iš principingų nuostatų (ir iš dar sustiprėjusios pagiežos.) Visgi, mums netrūko pagalbos – Grigorijus. Naujai iškilęs herojus šaltais nervais ir didele kantrybe. Likus VOS SAVAITEI pateikėme jam ilgiausią sąrašą prekių. Jis nepasidavė ir tuomet, kai tą pačią dieną vienoje iš mums būtinų prekių parduotuvių *ilgai* laukė beatvažiuojančių trečiokių, supainiojusių parduotuvės lokaciją. Trečiokės vis dar pamena, kaip Grigorijų vežė mažyčiu automobiliu. Tokiu mažyčiu, kad vienai iš mokinių teko važiuoti bagažinėje.

Tik čia problemos nesibaigė. Kalendorius vis pašaipiai rodė mums, jog iki Šimtadienio liko ant vienos rankos pirštų suskaičiuojamos paros. Tikra tiksinti bomba. Tada dar neturėjome nei scenografijai reikalingų **Lasės** buto daiktų, nei sukonstruotų užkulisų atitikmenų. Teliko pasitikėti **širmų vyrais**, kurie be ilgų pertraukų dirbo tiek pamokų metų, tiek vėlais vakarais. Svarbiausia, jog nė vienas nežinojome, ar šią utopinę idėją pavyks išpildyti. Nuolat galvoje sukdavosi klausimas: o ką darysime, jei jos neatrodys taip, kaip fantazijoje sukurtas paveikslas? Kas, jei mums, po tiek mėnesių intensyvaus ruošimosi, nepavyks? Ir vis dėlto pavyko.

PO GERO SPORTO NUSIPELNĖME DESERTO

Stovėjome foje prie **Oskaro**, šypsojomės ir valgėme „Nykštuko“ ledus. Jie buvo visiškai ištirpę, tikra sriuba. Tačiau tai buvo skaniausi ledai, kuriuos esu valgiusi gyvenime.

Nepaisant visų bemiegių naktų, kvailų ginčų ir maišų po akimis, prisipažinsiu, ruošimosi Šimtadieniui pasiilgsiu. Kad visi vargai vargeliai, patirti per tuos ilgus kaip šimtmečiai mėnesius, atsipirko, supratau ne tik po spektaklio, iš kėdžių pakilus žiūrovams. Tai supratau ir iš laimės ašarų tų taip širdžiai mielų žmonių rate. Drąsiai galiu teigti, kad dabar, vietoj aštuoniasdešimties trečiokų vardų, nežinau tik keturių dešimčių. **Maybe Šimtadienis is the friends we made along the way**. Ačiū visiems, keliavusiems tuo ilgu, akmenuotu keliu. Ta kelionė buvo tikrai nepamirštama, pačia geriausia prasme. O visiems, šiuo keliu dar žengsiantiem – sėkmės. Jums jos tikrai prireiks.

IV kursas esti be galo dėkingas ir siunčia didelį bučkį

Valio! Įdomu, kas pernai laimėjo metų nelaimės titulą… Ir kaip ten Popovas po to sakė? Kitais metais Šimtadieny taip pasišiukšlint šiukštu nevalia…

Kažkodėl buvo trys pabaigos. Baigė vienaip – grįžta, dar pavaidina, baigia kitaip – vėl grįžta, dar pavaidina, baigia trečiąsyk – gal jau viskas..? Galima būtų komentuoti šį scenarijaus trūkumą, bet pabūkime brandesni ir apsieikime su „jūs kažkaip nemokat baigt“. (**Legendinė Michaelo Scotto citata iš Ofiso**). Jei tai intencionalu – sveikinimai; lenkiu galvą.

Bet pasišiukšlinta nebuvo, tad Popovas miegos ramiai.

Rimantas Stanaitis IVB

SPEKTAKLIS VELYKNAKČIO STALAS

Ieva Mikučionytė

SCENARIJUS

Scenoje tamsu. Apšviestas tik stalas, prie kurio sėdi du vaikai. Ant gelsvos staltiesės pintinė su kiaušiniais ir virš žvakės tirpstantis vaškas.

Mikalojus (smalsiai) O jeigu gyvenimas – kiaušinis?

Teklė Kuris?

Mikalojus (nustebęs) Kuris? Čia tu apie gyvenimą ar kiaušinį?

Teklė (užtikrintai, tvirtai) Apie abu.

Mikalojus Na, tai gyvenimas – mūsų, o kiaušinis – šitas.

Mikalojus pakelia atsitiktinai pagriebtą kiaušinį. Pirštu apibrėžia jo kontūrą.

Teklė Jis ne apvalus, ne ratas. Kur tu čia gimsti, o kur miršti?

Mikalojus Čia (rodo smailųjį galą). Pačiame viršuje, ir gimsti, ir miršti. Į mirtį greitai užkyli, o gimęs greitai nusileidi.

Teklė (aršiai ir greitesniu tempu) O tai kam tada visas kiaušinis mūsų gyvenimui? O jei mes lukštas? Jei mes tie, kurie kažkada suduš, visi iki vieno. Ir tada ištekės gėris, kai mes nuspręsim nuo to gėrio nusilupt, kai nuspręsim gėriui nebesuteikti formos, kai išlaisvinsim gėrį ir nuo gimimo, ir nuo mirties.

Mikalojus (su ekspresyviais rankų judesiais) Ne, tu mąstai ne taip. Mąstai be pradžios, paėmusi dabartį kaip vienintelį atskaitos tašką. Be lukšto nesivystytų gėris. Be lukšto jį užmuštų! Be lukšto, be formos jis ištekėtų. Tada visur būtų slidu ir lipnu.

Teklė (protingai šypsosi) Bet jam reikia ištekėti. Gi kiaušinį, galų gale, ir tu nulupsi arba dauši puodo kraštan, kad įmuštum į tešlą. Net ir be tavęs lukštas skils ir viščiukas savo keliais nuo gimtųjų namų nubėgs. O lukštą arba į maišą, arba į žemę subersi. Jam iš prigimties lemta dužti.

Mikalojus atsistoja. Pradeda vaikščioti scenoje. Eina link tamsiausios vietos scenos krašte. Sustoia. io nebesimato.

Mikalojus (sunerimęs) Bet laiku. Jam lemta skilti laiku. Ne valandos laiku, ne dienos laiku, ne metų laiku, net ne Kristaus laiku, o savo laiku. Įsivaizduok, jei visi pasaulio kiaušiniai dužtų dabar. Nepaisydami jokių laiko juostų, dabar. Tas gėris pataptų mase, susilietų ir užtvindytų. Gėris paskandintų.

Teklė paima nevirtą kiaušinį ir sviedžia į pusę, iš kurios sklinda Mikalojaus balsas. Nepataiko. Kiaušinis dūžta ant žemės.

Mikalojus Va, matai, dabar gėris nepaskandino. Dabar lukštas padėjo nuskristi iki kulminacijos taško. Aš matau skilusį lukštą, matau, kur gėris, o kur subraižytos, dulkėtos grindys. O ir suskilo laiku – tavo ranka ir žemė liepė.

Teklė (ramiai, nuoširdžiai) Gerai, ateik.

Mikalojus lėtu žingsniu grįžta atgal prie apšviesto stalo, atsisėda. Teklė jam duoda vieną iš numargintų kiaušinių.

Teklė Daužiam, smailą su buku.

Mikalojus apverčia kiaušinį, atverčia buką galą. Vaikai sudaužia kiaušinius. Visoje scenoje užgęsta šviesa. Apšviečiamas tik sudužęs, ant žemės gulintis kiaušinis.

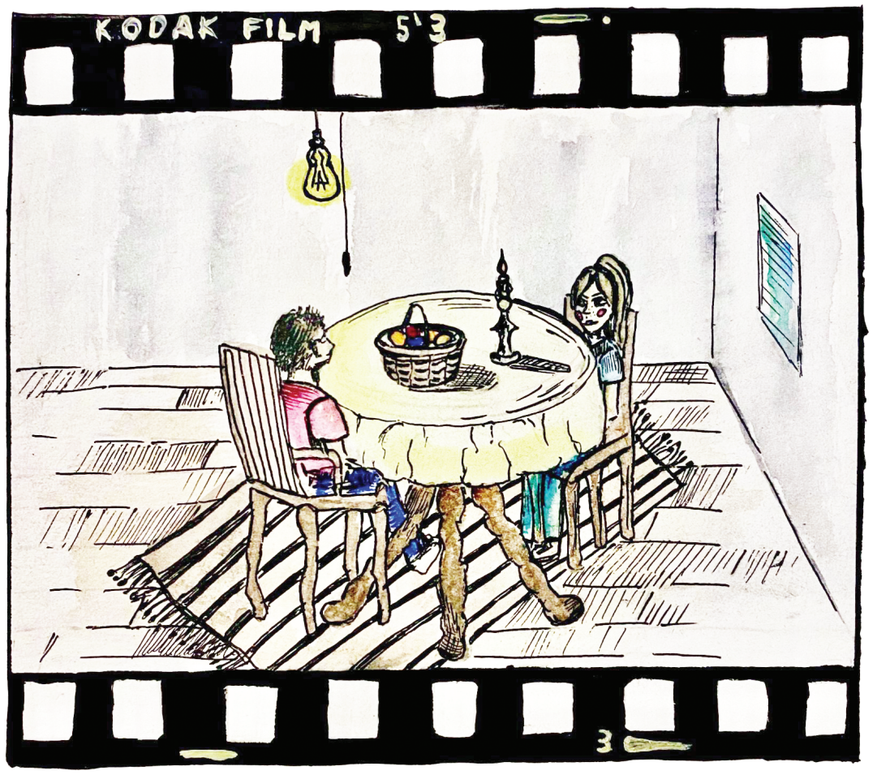

They saw the carpet with the egg on it

I'm sorry

– Agar Agar

Vytenis Razmus

Sakoma, šimtas linkių šefo kepurėje simbolizuoja šimtą būdų paruošti kiaušinį. Gana drąsus pareiškimas. Galbūt atėjo metas palupinėti šį Tesėjo laivą, suskaičiuoti klostes kaip patiekalus ant Kūčių stalo ir pasižiūrėti, kokia gi žiurkė po viskuo slepias.

1. Kietai virtas **kiaušinis**.

2. Vidutiniškai skystai virtas **kiaušinis**.

3. Minkštai virtas **kiaušinis**.

4. Vandens vonelėje virtas **kiaušinis**.

5. Be lukšto virtas **kiaušinis**.

6. Raudoname vyne be lukšto virtas **kiaušinis**.

7. Sriuboje be lukšto virtas **kiaušinis**.

8. Kietai virtas, perpus supjaustytas, trynių pasta užpildytas **kiaušinis**.

9. Kietai virtas, perpus supjaustytas, kremu užpildytas **kiaušinis**.

10. Visus eksperimentinius, sveikesnius sukilėlius ir kitokio plauko nepritapėlius aprėpiantis kietai virtas, perpus supjaustytas ir kuo nors užpildytas **kiaušinis**.

11. Gruzdintas, apelsinų tešla padengtas, kietai virtas putpelės **kiaušinis**.

12. Škotiškas, dar apkeptas ar gruzdintas mėsos faršu apvyniotas ir džiūvėsėliuose apvoliotas virtas **kiaušinis**.

13. **Kiaušinis** su salotomis.

14. Kietai virtas **kiaušinis** su *Niçoise* alyvuogėmis, ančiuviais ar tunu, taip pat pomidorais bei alyvuogių aliejumi.

15. Kietai virtas **kiaušinis** su virta smulkinta menke, virtais ryžiais, sviestu ar grietinėle, petražolėmis ir kariu.

16. Kietai virtas **kiaušinis** *a la king* pieniškame vištienos sultinio (skonio) padaže.

17. Neva Benediktui priklausantis virtas **kiaušinis** ant angliškos bandelės bei kanadietiškos šoninės, aplietas olandišku padažu, kurio variacijų unikaliais pavadinimais suskaičiuojama dar bent 20.

18. Be lukšto virtas **kiaušinis** ant kremiškai paruoštų špinatų, ant pakaitintų artišoko galų, po olandišku padažu.

19. Kietai virtas, smulkintas ir nedideliame puode su sviestu bei grietinėle pašildytas **kiaušinis**.

20. Apibarstytas džiūvėsėliais arba tarkuotu sūriu ir paskrudintas **kiaušinis**.

21. Keptas **kiaušinis** skrebučio skylėje, *atseit* varlytė krepšelyje.

22. Keptas plaktas **kiaušinis**, patiekiamas ant skrebučio, patepto ančiuvių pasta.

23. Plaktas **kiaušinis** be baltymo su grietinėle, kietuoju sūriu ir petražolėmis, ant keptuvės paspirginta šonine bei svogūnais, patiekiamas ant spagečių.

24. Plaktas **kiaušinis**, paprastai su pienu, sudaręs vienį (įsigėręs) su paskrudinama duonos rieke.

25. *Saulėta puse viršun* kietai keptas **kiaušinis**.

26. *Saulėta puse viršun* minkšai keptas **kiaušinis**.

27. Apvertus lengvai pakeptas **kiaušinis**.

28. Apvertus kietai iškeptas **kiaušinis**.

29. Juodame svieste keptas **kiaušinis**, *oeuf au beurre noir*.

30. Wok puode keptas **kiaušinis**, viename šone kiek ištempiant baltymą ir jį užlenkiant ant trynio, taip sukuriant tam tikrą piniginės formą.

31. Kiaušinis ar keli, kepti keptuvėje – kiaušinienė.

32. Keptuvėje keptas su trupučiu pieno ar grietinėlės plaktas **kiaušinis** – omletas.

33. Keptuvėje keptas plaktas **kiaušinis** su sūriu.

34. Keptuvėje keptas plaktas **kiaušinis** su kumpiu.

35. Perlenktas keptuvėje keptas plaktas **kiaušinis**, perteptas uogiene.

36. Portugališkas keptuvėje keptas plaktas **kiaušinis** su kiaulių smegenimis.

37. Keptuvėje keptas plaktas **kiaušinis** su petražolėmis, laiškiniais česnakais, šiek tiek builio ir peletrūno (ar, kaip neteisingai įprasta, tik su petražolėmis) – *omelette aux fines herbes*.

38. Atskyrus trynį ir baltymą suplaktas, keptuvėje keptas **kiaušinis** – putlusis omletas.

39. Plonai iškeptas plaktas **kiaušinis**, patiekiamas ant ryžių kauburėlio ir dažnai su kečiupu, *omurice*.

40. Su ryžiais patiekiamas plaktas-neplaktas **kiaušinis**, dažnai pagardinamas sojų padažu.

41. Keptas plaktas, pilnas daržovių, kiaulienos ar krevečių bei pagardintas pikantišku ruduoju padažu **kiaušinis**.

42. Itališkai paruoštas plaktas **kiaušinis** tam tikroje įdaro makalynėje, patiekiamas gabalėliais ir galimai su daržovėmis, *frittata*.

43. Ispaniškai paruoštas, keptuvėje keptas plaktas **kiaušinis** su bulvėmis.

44. Meksikietiškas keptas **kiaušinis** su *totopos* (*anatiẽ* trikampiai traškučiai, iš esmės).

45.Meksikietiškas keptas **kiaušinis** su chorizo dešra.

46. Keptas **kiaušinis** su pomidorų troškiniu.

47. Smulkintas, svieste keptas plaktas **kiaušinis** su miltais, cukrumi ir razinomis.

48. Su cukrumi stipriai išplaktas **kiaušinis** be trynio ilgai džiovintas orkaitėje – morengas.

49. Ant angliško vanilinio padažo plaukiojantis su cukrumi stipriai išplaktas **kiaušinis** be trynio ilgai džiovintas orkaitėje, *île flottant*.

50. Debesų **kiaušinis**, paruoštas baltymo putose orkaitėje kepant neplaktą trynį.

51. Orkaitėje keptas **kiaušinis**.

52. Orkaitėje keptas **kiaušinis** su kumpiu.

53. Orkaitėje keptas **kiaušinis** šoninės lizdelyje.

54. **Kiaušinis** bulvės lizdelyje.

55. **Kiaušinis** pomidoro puodelyje.

56. Specialioje apvalainoje formelėje keptas plaktas **kiaušinis** be baltymo su miltais ir sultiniu, apgaubiantis virto aštuonkojo gabaliuką.

57. Plaktas **kiaušinis** ir grietinėlė sviestiniame krepšelyje, paskaninti spirgučiais ir tarkuotu kietuoju sūriu – Lotaringijos kišas.

58. Plaktas **kiaušinis** ir grietinėlė sviestiniame krepšelyje, paskaninti kuo tik šauna į galvą – tiesiog kišas.

59. Plaktas **kiaušinis** su pienu, apliejantis tarkuotą sūrį bei susigeriantis į vadinamojo batono gabalėlius – sūrio pudingas.

60. Orkaitėje keptas plaktas **kiaušinis** su pienu ir miltais – Jorkšyro pudingas.

61. Didelėje formoje orkaitėje keptas plaktas **kiaušinis** su pienu, miltais ir cukrumi, olandiškas kūdikėlio blynelis, vokiškas blynas, bismarkas ir pan.

62. Pyragėlio pavidale su miltais, pienu bei sviestu patiektas **kiaušinis** su dar vienu, išmušamu ant viršaus.

63. Plaktas **kiaušinis** be trynio kaip kildinamasis komponentas su dažnai taip pat kiaušininės kilmės baze, *soufflé*.

64. Plaktas **kiaušinis** be trynio kaip kildinamasis komponentas su dažnai taip pat kiaušininės kilmės baze ir sūriu.

65. Plaktas **kiaušinis** be trynio kaip kildinamasis komponentas su dažnai taip pat kiaušininės kilmės baze ir šparagais.

66. Plaktas **kiaušinis** be trynio kaip kildinamasis komponentas su dažnai taip pat kiaušininės kilmės baze ir šokoladu.

67. Plaktas **kiaušinis** be trynio kaip kildinamasis komponentas su dažnai taip pat kiaušininės kilmės baze ir vanilės ekstraktu.

68. **Kiaušinis** be trynio su miltais ir cukrumi kempininio pyrago formoje.

69. Pieniška ryžių košę pagardinantis, su cukrumi virtas plaktas **kiaušinis**.

70. Orkaitėje keptas plaktas **kiaušinis** su sviestu, cukrumi ir kokosu.

71. Troškintas **kiaušinis**.

72. Pomidorų, alyvuogių aliejaus, paprikų, svogūnų ir česnakų padaže troškintas **kiaušinis** (be lukšto), šakšuka.

73. **Kiaušinis** su *Tajine* – marokietiška sekliame keramikiniame puode su dangčiu virta sriuba.

74. **Kiaušinis** su piperada.

75. Rūkytas **kiaušinis**.

76. Garintas **kiaušinis**.

77. Garintas plaktas **kiaušinis**.

78. Tradicinis japoniškas, lėtai karštojoje versmėje virtas **kiaušinis**.

79. Japoniškas, siera praturtintoje versmėje virtas **kiaušinis**.

80. Marinuotas **kiaušinis**.

81. **Kiaušinis** burokėlių marinate.

82. Sojoje marinuotas **kiaušinis**.

83. Arbatoje marinuotas **kiaušinis**.

84. Kiniškas, sūryme marinuotas anties **kiaušinis**.

85. Molio, pelenų, druskos, gesintų kalkių ir ryžių lukštų mišinyje konservuotas **kiaušinis**.

86. Virtas perėtas anties **kiaušinis** su galutinai nesusiformavusiu embrionu – balutas, filipinietiškai – „įpakuotas“.

87. Paprastai sriuboje verdamas neišsiritęs **kiaušinis**, randamas tik ką paskerstose vištose.

88. Kiniškas, į vištienos sultinį sulašintas ir virtas **kiaušinis**.

89. Portugališkai cukraus sirupe virtas, plonomis gijomis sulašintas plaktas **kiaušinis** be baltymo.

90. Lėtai virtas plaktas **kiaušinis** su cukrumi, miltais, vanile ir pienu.

91. **Kiaušinis** kaip tiršto kremo ar pudingo pagrindas – kreminis pyragas.

92. Šaldytas plaktas **kiaušinis** su kremu ir cukrumi.

93. Virtas plaktas **kiaušinis** su įprastu ir kokosų pienu, cukrumi bei kukurūzų krakmolu.

94. Virtas plaktas **kiaušinis** be baltymo su pienu, cukrumi, kukurūzų krakmolu bei šviežiai išvirta kava.

95. **Kiaušinis** kaip pagrindas kremui karamelizuotu cukrumi ant viršaus, *crème brûlée*.

96. Virtas plaktas **kiaušinis** be baltymo su standžiu kremu, pienu, cukrumi bei šokoladu.

97. Gerai išplaktas **kiaušinis** su cukrumi, *kogel mogel*.

98. Virtas plaktas **kiaušinis** be baltymo su cukrumi ir saldžiu vynu, neretai patiekiamas ant vaisių ar uogų, *zabaglione*.

99. Plaktas **kiaušinis** be baltymo, ar papurinant juo vėliau, su pienu, prieskoniais ir galimai romu, viskiu ar brendžiu.

100. Žalias **kiaušinis**, patiektas ant ryžiu.

Žiūrėk, čia dėmelė, ir čia – jau nebeatsiskalbia

Agota Aleknaitė

Nepernelyg seniai su mama žiūrėjau spektaklį. Pirmam veiksmui įpusėjus, suskambo kažkokio individo žadintuvas. Nostalgiškasis Nokios *Lisztas*, grojęs taip intensyviai, kad net aktoriai ant scenos minutėlei nuščiūvo. Aišku, vadovaujantis sveiko proto principu, apsauginiai pilietį ištempė iš salės. Ant neštuvų. Be jokių klausimų. Nors ta supuvusi asmenybė dar bandė priešintis: „Aš sergu! Giliai sergu! Tai daugiau nei priklausomybė! Tai pralenkia hipotetinius perspėjimus ant cigarečių pakelių! Šis telefoninis priminimas, garso bangomis nustelbiantis jūsų blusų šokinėjimą, tiesiog būtinas ir įpareigojantis pašerti gyvūnus per *Farmville*, antraip jie n u m i r s!“

O ar mums vis dar reikia priminimų, kad kažkada numirsime? Kaimynai kariauja, oro lašeliais maras keliauja, grobiami žmonės, girti vairuotojai ir banginiai žudikai. Bet ne, kaip Julija Janulaitytė laiškuose Jonui Biliūnui maldauja eilėraščių, taip Rusnė ragina išskleisti Sparnus, o lietuvių mokytoja dūsauja, jog akylai vertins kūrybiškumą. Pasaulio menininkai, prievartaukite save, neturite ko prarasti, tik galbūt gyvenamąją vietą ir vakarienę. Rašykite, pieškite, skandinkite SD korteles tūkstančiais nufilmuotos medžiagos, kol mes jums į ausį šnabždėsime, kad niekada nepralenksite Bethoveno, kad „vėl nesusirinko pilna žiūrovų salė“, kad gal visai vertėtų išmokti programavimo, ne, perprasti dirbtinį intelektą, ak, vėl apsirikau, visgi apsimoka atsiduoti buhalterijos gniaužtams. Naikinkite save – aliejinės kreidutės niekada neprilygs Abramovič performansui su lanku ir strėle. Nepamirškite, kad medį reikia lenkti, kol jaunas, nes vos užpūtę trisdešimtą torto žvakutę, suragėsite ir pasirinksite tradicines pažiūras. Dabar, o ir visada, reikia eiti prieš normas ir tradicijas – parodyti vidurinį pirštą rūstiems dėdėms ir tetoms. Neturi vaikystės traumų, vertų papasakoti *tiktoke*? Tai kas tu per menininkas? Tu gal antras Maironis, kurio įdomiausias asmenybės bruožas buvo nemėgti kopūstų? Nors ne, iš tavęs neišsityčios antrasis Kazys Binkis ar koks kitas *art nouveau* belzebubas, nes paprasčiausiai neperskaitys.

Neperskaitys, nes kurgi nūdienų menininkui flirtuoti su mūza? Žinoma, galima išeiti laukan, į betonines miesto džiungles, gal į parką, paveizėti šiukšlinų fontanų (o juk kadaise dainavo..). Bet apie dėmesio vertus benamius jau susukti dokumentiniai filmai, fotografuoti grafiti tenka nebent norint įskųsti policijai, gatvės vis siaurėja, o mašinų nemąžta, ir kasdienė viešnagė troleibuse tampa nebe atilsio momentu, o katorga. Devyniasdešimt devyni procentai ant stulpo priklijuotų reklamų kviečia paėsti, raustis po naują dozę skarmalų, likęs procentas primena, kad egzistuoja karaokė, slemas ir humanizmas. Teks leistis į rūsį, kvepiantį uogiene bei pelėsiais. Skaityti knygas, padiktuotas prieš kokį tūkstantmetį. Vos neužmigti žiūrint filmus iš to laiko, kai garso ir vaizdo medijos nebuvo artimos pusseserės. Gal net laiptais viršun užgrūsti patefoną ar kokį kitą klavesiną. Ir mėgdžioti genijus iš praeities, kol krumpliai pradės kraujuoti. Mėgdžioti, bet ištaisyti senoviškus epitetus, kad ir debilai, nemokantys atsiversti žodyno, perskaitytų, ištaisyti ir politinį nekorektiškumą, žodžiu, visas sielos žymes ištrinti *Backspace* mygtuku. Tada užpilti šaukštą spalvotų dažų, perlenkti, ir į vartotojo galvą įremti Colt M1911, jei tik drįstų parazitas kvestionuoti meniškumą.

Iš dalies sutinku su amžių patarle, kad obuolys nuo obels toli nerieda. Adomas ir Ieva išpranašavo, kad visada sieksime daugiau, nei duota. Kainas ir Abelis išpranašavo, kad bus brolžudystės. Sūnus palaidūnas parodė, kad galima sugrįžti. Tai ir sugrįžtam, apytiksliai penkiasdešimt kartų per dieną. Pačiais naujausiais tyrimais, 70% Jungtinių Valstijų muzikos rinkos sudaro „sena“ muzika, išleista prieš 18 mėnesių ar daugiau, o daugiausiai perkamų dainų sąrašus vainikuoja galiūnų iš praėjusio amžiaus slapyvardžiai. Paskutinis kūrinys 12 klasės literatūros sąraše yra išleistas ne pernai, o 2004 metais. Kino teatrai net prieš pandemiją matė apie 10% vertą susidomėjimo griūtį. Todėl muzikantai-senoliai vis gastroliuoja laimingi – kiekvieną dieną gimsta žmogus, kurio tėvai vieną dieną paleis senų gerų gabalų. Dabartinis artistas koncertuoja grieždamas dantis. Nes šiuo metu labiau verta pirkti muzikantų akcijas negu muzikuoti. Nes daugiau peržiūrų gausi neteisėtai įkeldamas serialo „Nemylimi“ seriją į internetą negu dalindamasis savo menu. Ir kas čia kaltininkas, aš negaliu pasakyti. Gal pasaulis suprato, kad ne iki galo pamylėjome praeities plunksnos ir teptuko didvyrius. Galbūt lėktuvų barstomi pesticidai yra nuodai, iš dūšios panaikinantys įkvėpimą. Gal ši konspiracija – aukščiausia meno forma, kurios joks kitas šedevras neaplenks. O gal viskas tik laikina dulkių kvintesencija, ir, pasauliui sudrebėjus po atominės bombos sprogimo, galėsim išlįsti iš po slėptuvių ir užimti laisvas muziejaus eksponatų vietas.

Jei Dievą nužudė Nyčė, tai Meną – mes patys, ir dabar teliko vandenilio peroksidu valyti jo varganus kaulus.

MIRTIS mirtis MIRTIS

Budėtojos interviu

Ieva Mikučionytė, Austėja ir Justina Morkūnaitės

8 valandą ateiname, 15 išeiname. Per pertraukas zujame pirmyn atgal koridoriais, aidinčiais nuo intriguojančių pokalbių, garsių diskusijų ir gailių verksmų dėl parašytų kontrolinių. Greičiausiai nė nepastebime, kad mūsų judesiai – nuolatos stebimi, o žodžiai – neretai išgirstami. Kažkur kamputyje sėdi budėtoja, kuri sukaupta patirtimi ir išmintingais gyvenimo patarimais pasidalino ir su mumis.

– *Koks jūsų mėgstamiausias saldainis?*

– Aš jų mažai valgau, bet geras šokoladas.

– *Kur jūs gimėte, užaugote?*

– Aš gimiau kaime, bet nuo 5 metų aš jau Vilniuj. Mokiausi Salomėjos Nėries vidurinėj mokykloj. Paskui baigiau 23-iąją vidurinę.

– *O kiek metų jau dirbate licėjuje?*

– Apie 30, 25 tai jau tikrai.

– *Oho, tai turim istorinę asmenybę licėjaus!*

– Čia daug tokių…

– *Galbūt prisimenate kokių įdomių patirčių iš savo darbo čia?*

– Dirbt – gera, vaikai – geri. Striukių neslepia, o ko man daugiau reikia. Na žinot, labai artimai nepakalbu, vaikam į dūšią nebelendu. Šiaip aš manau, kad vaikai geri, bent man tai geri.

– *Gal turite mėgstamiausią licėjaus vietą, kurioje, pavyzdžiui, labiausiai patinka pasėdėti?*

– Mano darbo vieta, kur daugiau, nebent į valgyklą kartais *ant kelių minučių*. O šiaip, kai būdavo durys, ateini iš valgyklos, žiūri – pilna rūbinė vaikų. Sakau: „Vaikai, dabar vesiu pas direktorių!“ Ką tu ten vesi, kaip tu juos visus sugaudysi, atrakini, išleidi ir viskas.

Kas jums kelia šypseną gyvenime?

– Kai paklausau kartais, pavyzdžiui, kaip panelės kokias problemas gliaudo, galvoju: „Dieve, Dieve, kada nors jos pagalvos, kokia tai buvo nesąmonė!“ Ir apie tėvukus kai pagalvoju. Bet šiaip, nereikėtų visko jau taip dėstyt. Aš suprantu, mergaitės – draugės, artimos, bet kažką sau reikia palikti, negalima visko, nes tas, kas artimiausia, gali būt skaudžiausia. Žinokit, mergaitės, čia ir apie tai, kas tarp mergaičių, ir tarp mergaičių ir berniukų. Kitąkart atrodo, kad draugauji, draugauji ir **sucaksi lūpom**. Kažką truputėlį reikia sau pasilikti, nereikia visko taip atlapoti – ar apie namus, ar apie tėvus. Vienas supras, o kitas paprasčiausiai pasijuoks. Įvairių kalbų girdisi, kitąkart pasijuokiu sau, kitąkart nesikišu – na, jaunimas yra jaunimas. Ir mes kažkada buvom jauni, kvaili. Viskas su metais ateina, ką darysi. O šiaip, ačiū Dievui, kad niekas nedingo, neprasivardžiuoja, kaip būna kitur, nesu apstumdyta – o ko daugiau reikia? Pinigų sumoka, sėdžiu ir dirbu - gerai, kad dar neišvaro senės.

– *Tai tikimės, kad dar ilgai neišvarys!*

– Na, mergaitės, jau čia, žinot, man pačiai būtų sarmata sėdėt sukriošusiai. Ne, metai, metai, vis tiek reikės kada išeiti. Tai jau daug metų…

– *Tikrai, rekordinis skaičius!*

– Jau aš praktiškai dirbu nuo 1970 metų. Mano darbo stažas – 52 metai.

– *Tai ko tik čia nematėt, greičiausiai!*

– Čia buvo sunkiau truputėlį, kai dar nebuvo licėjus, kai čia buvo mokykla viso miesto. Bet negaliu sakyt, kad su jais konfliktavom. Visko buvo tarp jų, o kas apie mane, nieko negaliu sakyt. Na, bet tada buvo kita kultūra.

– *O turite mėgstamiausią knygą ar filmą?*

– Mergaitės, jei atvirai pasakius, tai aš visų pavadinimų neprisimenu, bet knygas skaičiau velniškai. Daug rašytojų, ir Diuma, ir Hugo, ir dabar nemėgstamų tų rusiškų. Man kažkada rusų literatūra labai patiko, norėjau studijuoti, bet, deja, neišėjo. Knygas aš tikrai mėgstu, dabar mano anūkai lygiai taip pat skaito. O taip atskirai knygas imant, žinot, tie pavadinimai, vienas po kito, vienas po kito, tiesiog užsimiršta. „Drąsiųjų keliai“, jei gerai atsimenu – jūs galit ir nežinot tų visų serijų, bet irgi buvo geros knygos. Daug perskaičiau, vaikai, knygų, bet sukonkretinus sunku dabar būtų pasakyt vieną kažkokią išskirtinę.

– *Ar mėgstate klausyti muzikos? Kokia muzika Jums patinka?*

– Taip. Aš, pavyzdžiui, kai gerai nuotaika, ir Metallica su sūnum kartais paklausau. Negi aš jam sakysiu, kad išjungtų, na neee. Man dar labai patinka Stakėnas, *kantri*. Ir liaudiškos kartais tenka pasiklausyt, nematau tragedijos. Džiazas, pagal nuotaiką, irgi. Aišku, į koncertus dabar jau nevaikštau. Tai kas daugiau – estrada mūsų paprasčiausia. Tai taip ir bėga dienos.

– *Tai ir viskas, ačiū Jums!*

– **Linksmai šnabžda** tik nerašykit pavardžių!

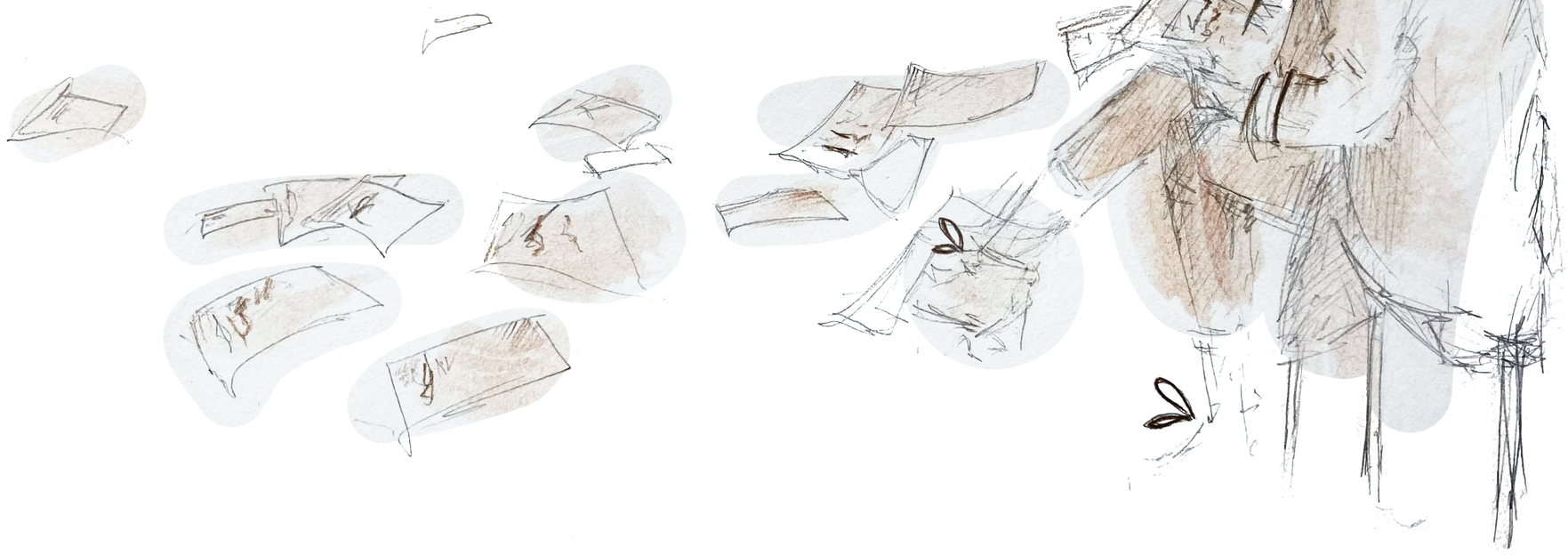

Atėjo me(t/n)as. Menų savaitė

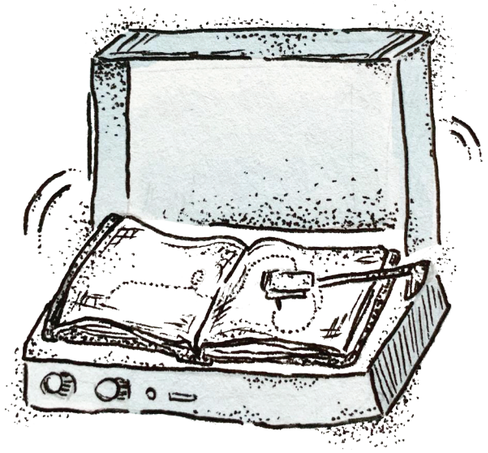

SLEMO VAKARAS

PIRMOKĖLIAI

Agota Aleknaitė

Sakykit ką norit, bet pirmokų filmas turėjo prasmės. Na ir kas, kad vietoj karnavalo. Na ir kas, kad vos tik baigtas rodyti buvo gėdingai išimtas iš visų transliavimo platformų. Žmonės literaliai moka pinigus už muziejaus bilietą, kad galėtų pasteibelyti į džiūstančius dažus – mums nė skatiko nekaštavo pažiūrėti į panašiai postmodernų meną. O daugiausiai tai į vieną kadras į kadrą pasikartojantį epizodą, kurį sudarė įprasto pirmoko diena – veido prausimas ir ėjimas per tiltą, kol grojo Pink Floyd'ų *Shine On You Crazy Diamond, Pts. 1-5.* Buvo priešingų interesų susikirtimas, buvo dialogų ir monologų, tačiau vietoj vertingų postringavimų girdėjome it jūrų kiaulytės kriuksėjimo garso efektą. Ir dėl to efekto, to absurdo, rutinos ir asociacijų su kiaulytėmis publika vos ne pamišo. Kiekvienas pajuto įgimtą troškimą savaip garsiai išreikšti sakinį: „O ar jūs supratote apie ką čia?“ Ar reikėjo suprasti? Aš kuklus žmogus ir džiaugiuosi bent nemokamai paganiusi akis. Ovacijos operatoriui!

PARODADIENIS

MADŲ ŠOU

Aleksandra Liubartaitė

Manau, kad ateiarchitektus mokyti, kaip reikia pritaikyti naujų pas- Tikrai niekas nesitikėjo, kad dytos gautos užduotys. Gokibiras ant galvos (pro kurį, matosi), spygliai, nukarusios lė, permatomas kubas ir net Dar ir butelių karūna. Buvo visi standartai. Modeliai per žingsniavo taip drąsiai, jog atniekas kitas neberūpi. O madų nustebino savo sugebėjimu iš kažką neįtikėtino. Ką jau kalbėti apie mokytojus, kurie su šypsenom iki ausų stebėjo visus ar bandė pagauti tą vieną, tobulą, ką tik ryžtingai pražingsniavusio meno kūrinio kadrą. Jausmas buvo toks, kad į licėjų atkeliavo *fashion week* tiesiai iš Milano. Žinokit, kaip po ilgos pertraukos, licėjaus madų šou tikrai nepasišiukšlino.

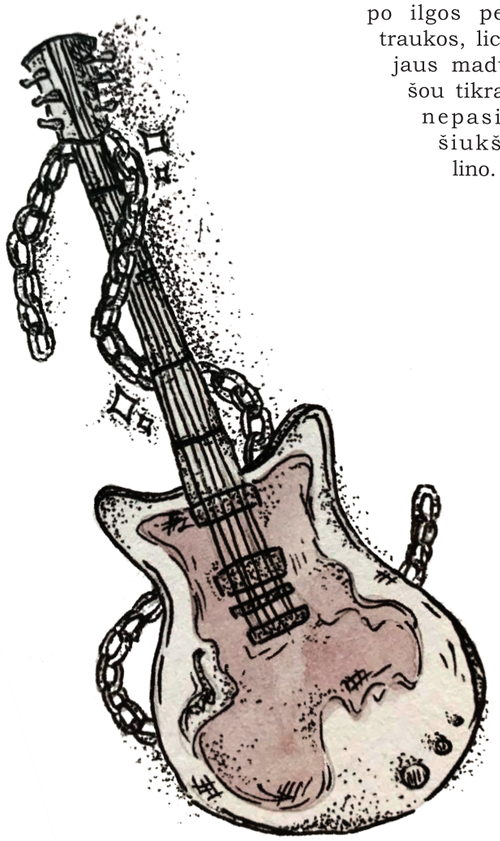

„SIDABRO“ KONCERTAS

ty, galėsim eiti stilius iš tikrųjų tatų dizainams. taip bus išpiltikinė suknelė, iš tiesų, viskas rankos, lesyklė- *Barbora* maišas. sulaužyti visi sidabro podiumą rodė, kad jiems kūrinių autoriai šiukšlių sukurti

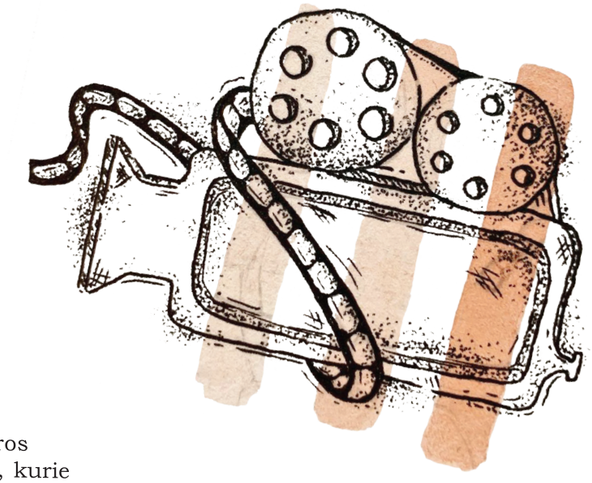

JANKAUSKO FILMAS

Karina Katinaitė

Vieni iš pirmųjų Jankausko žodžių mums atvykus į filmo peržiūros kabinetą, buvo: „Tiems, kurie jautresni, siūlau filmo nežiūrėti.“

Renginys prasidėjo nuo filmo, kurio rodyti mokytojas anksčiau nedrįsęs, keliolikos minučių pristatymo. Buvome įspėti, jog lauks šokiruojančios scenos, jog filme galbūt net išvysime ir savo kartos atspindį. Ypač tai, kokia mūsų karta atsiskyrusi nuo realybės. „Mirtis, smurtas ir sunkūs pasirinkimai“ – matyt, taip trumpai galėtų būti apibūdintas šis kino darbas. Kam teko palikti kabinetą, kam apmąstyti savo kasdienybę. Tiesa, po peržiūros turėjo vykti diskusija, bent jau Jankauskas to tikėjosi. Jį kiek apvylėme, nes žodžių nebuvo tiek daug, o jausmus ne visada perteiksi, taigi vėl klausėmės mokytojo įžvalgų.

P.S. Tiems, kas nedalyvavo, gal siūlome filmo ir nežiūrėti. Ar visgi?

Benny‘s video, 1992 m. Michael Haneke

„ANDŲ“ PRISTATYMAS

Vištos testas

1. „Įsivaizduokit, kad, iššaukęs vieną kuklų klierikėlį, prisispyręs ėmė klausti, kuo skiriasi višta nuo gaidžio savo esme ir prigimtimi...“
   A. Viljamas Šekspyras
   B. J. V. Gėtė
   Č. Vincas Mykolaitis-Putinas

2. „O keli tarp jų pautus rokuodami deda.“
   A. „Antis“
   N. Šatrijos Ragana
   I. Kristijonas Donelaitis

3. „Kokia kvaila vištelė aš esu!“
   A. J. V. Gėtė
   B. F. Dostojevskis
   C. J. Tumas-Vaižgantas

4. „Šaly jo gulėjo ant žemės šikšninis krepšys ir... višta su nusukta galva.“
   A. V. Krėvė-Mickevičius
   U. J. Biliūnas
   Y. Žemaitė

5. „Keista mintis kalėsi jo galvoje lyg viščiukas iš kiaušinio ir labai labai jį domino.“
   A. Mickevičius
   B. F. Dostojevskis
   U. M. Daukša

6. „Suėdei mano lašinius ir kiaušinius, o dabar - išeik!“, suurzgė ...“
   Ą. J. Savickis
   B. A. Kamiu
   R. A. Škėma

7. „Ir gyvena sau senelis vienas kaip pirštas; visa jo draugija - gauta nuo manęs višta ir iš kažin kur priklydusi katė.“
   A. Šatrijos Ragana
   H. A. Baranauskas
   C. V. Kudirka

8. „Po tiltu pliurzeno ir varlinėjo vienų vienas žydukas. Aptriušusiais sparnais viščiukas.“
   B. A. Škėma
   A. B. Sruoga
   Š. J. Savickis

9. „Mūsų tas vienas kiaušiniautojas, ... atbėks visi trys.“
   K. J. Tumas-Vaižgantas
   B. J. Marcinkevičius
   K. E. Kučinskas

10. „12-tą valandą atvykau visas peršalęs kaip kiaušinis į Panevėžį ir 13.30 išvykau Šiaulių link.“
    A. V. Šekspyras
    Ė. Č. Milošas
    E. V. Mačernis

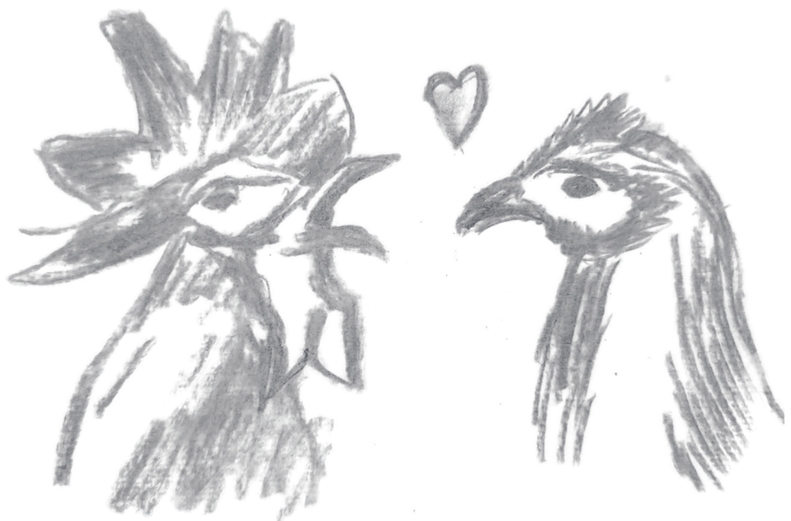

Valgyklos darbuotojų interviu

Ieva Mikučionytė, Austėja ir Justina Morkūnaitės

Kadangi artėja Velykos, koks Jūsų mėgstamiausias kiaušinio ar vištienos patiekalas?

MARINUOTI PUTPĖLIŲ KIAUSINIAI SU JAUČIO DEŽUVIU.

Ar turite savo firminį patiekalą?

TAIP (SILKĖ MĖLYNĖSE
BUROKŲ LEDAI
GRIKIŲ PANNA COTTA IR.....)

Kokios šalies virtuvė Jums skaniausia?

VISOS SKANIOS, KAI SU MEILĘ GAMINTOS.

Koks Jūsų mėgstamiausias saldainis/saldumynas?

„SOSTINĖS"

Koks Jūsų mėgstamiausias filmas/knyga?

KNYGA – ANGELŲ KLUBAS
FILMAS – PULP FICTION

Labiausiai įkvepiantis šefas/šefė?

GAL VINCENT KOCH SHOW

Galbūt pastebėjote, kokį patiekalą liceistai mėgsta labiausiai?

PATIEKALO NEPASTEBĖJAU, BET PASTEBĖJAU GYVŪNĄ LABIAUSIAI MĖGSTAMĄ
TAI KAS JUDĖJO SU PLUNKSNOMIS :D

Ko palinkėtumėte liceistams?

PALINKĖSIU MOKINIAMS: NE TIK ŽINOTI SAVO TEISES, BET
ŽINOTI IR SAVO PAREIGAS.

Kadangi artėja Velykos, koks Jūsų mėgstamiausias kiaušinio ar vištienos patiekalas?

Vištienos krūtinėlė įdaryta špinatais ir varškė.

Ar turite savo firminį patiekalą?

Jūros gėrybių sriuba
Miglijos čemakiniame balto vyno padaže

Kokios šalies virtuvė Jums skaniausia?

Itališka virtuvė

Koks Jūsų mėgstamiausias saldainis/saldumynas?

Rankų darbo šokoladiniai saldainiai
Tiramisu

Koks Jūsų mėgstamiausias filmas/knyga?

filmas 1+1, žalioji mylia.

Labiausiai įkvepiantis šefas/šefė?

Ignazio Rosa

Galbūt pastebėjote, kokį patiekalą liceistai mėgsta labiausiai?

Mieliniai blynai su vyšnių uogiene

Ko palinkėtumėte liceistams?

Tepildosi norai
Kad širdis mylėtų,
Kad svajonės nenumirtų
Kad metai neskubėtų!

Mokytojų perliukai

Chemijos mokytoja Rasa: „Klizmos – geriau nei tas tavo burbuliatorius“
Swagūnas: „Kas yra burbuliatorius?“

Popetas, pagal chemijos mokytoją

„Kuo skiriasi berniukai nuo pomidorų? Pomidorai kada nors subręsta.“

– *Mimvydas Rarkeliūnas*

„Raidė „D“ – nuo žodžio durnius“

– Žemaitaitienė

„Nėra organo, kurio nėra.“

– Almutė

– Ką daryt?
– Skambink Radžiui, – mokytoja Žemaitaitienė.

„Ar žinojote, kad žodis disciplina yra susijęs su anglišku žodžiu *disciple*?“

– Markeliūnas

Rytis Sakas: *nori užduoti klausimą*
Algis Sinderavičius: „Ne į temą, *karoče*, eik iš čia.“

Darius Šimkus: „üæië“

„*Gucci* maudymukai tirpsta vandeny.“

– Žemaitaitienė

„Reikia valgyt riebiai ir dažnai <...> Dėmesingai – „dė“ ir „mėsingai“

– Markeliūnas

Jankauskas: „Akmuo – akmuo, tu esi akmuo.“

„Mane muša, aš tai ne.“

– Budvytis

OFICIALUS ATSIPRAŠYMO LAIŠKAS

DĖL KARNAVALO, KURIS NIEKADA NEĮVYKO

2022-04-21

Vilnius

Gerb. Vilniaus licėjaus bendruomenės nariai,

I kurso vardu apgailestauju dėl neįvykusio 2021 m. gruodžio 28 d. karnavalo. Dėl susiklosčiusių priežasčių mokyklos administracija neleido organizuoti renginio, tačiau vietoje to surengėme 2022 m. mokyklos Užgavėnių šventę. Taip pat, Menų savaitei Jums sukūrėme trumpametražį filmuką, kurį galite peržiūrėti Vilniaus licėjaus senato „Youtube“ kanale.

Dėkojame už Jūsų supratimą.

I kurso senatorė Radvilė Mačerauskaitė

Šiame leidinyje nėra Velykinių kiaušinių.

REDAKTORĖ
Rusnė Valiukaitė

MAKETUOTOJAS
Vytenis Razmus

KOREKTORIAI
Rūta Giedrytė
Aldas Lenkšas
Meda Večkytė

63 IR 64 NR. VIRŠELIŲ AUTORĖ
Vytautė Charževskytė

ILIUSTRATORIAI
Karina Katinaitė
Austėja Morkūnaitė
Tėja Kalpokaitė
Goda Keizerytė
Emilija Aglinskaitė
Rusnė Valiukaitė
Vytenis Razmus

DĖKOJAME
Sauliui Jurkevičiiui
Jolitai Milaknienei
Vidmantui Nakvosui

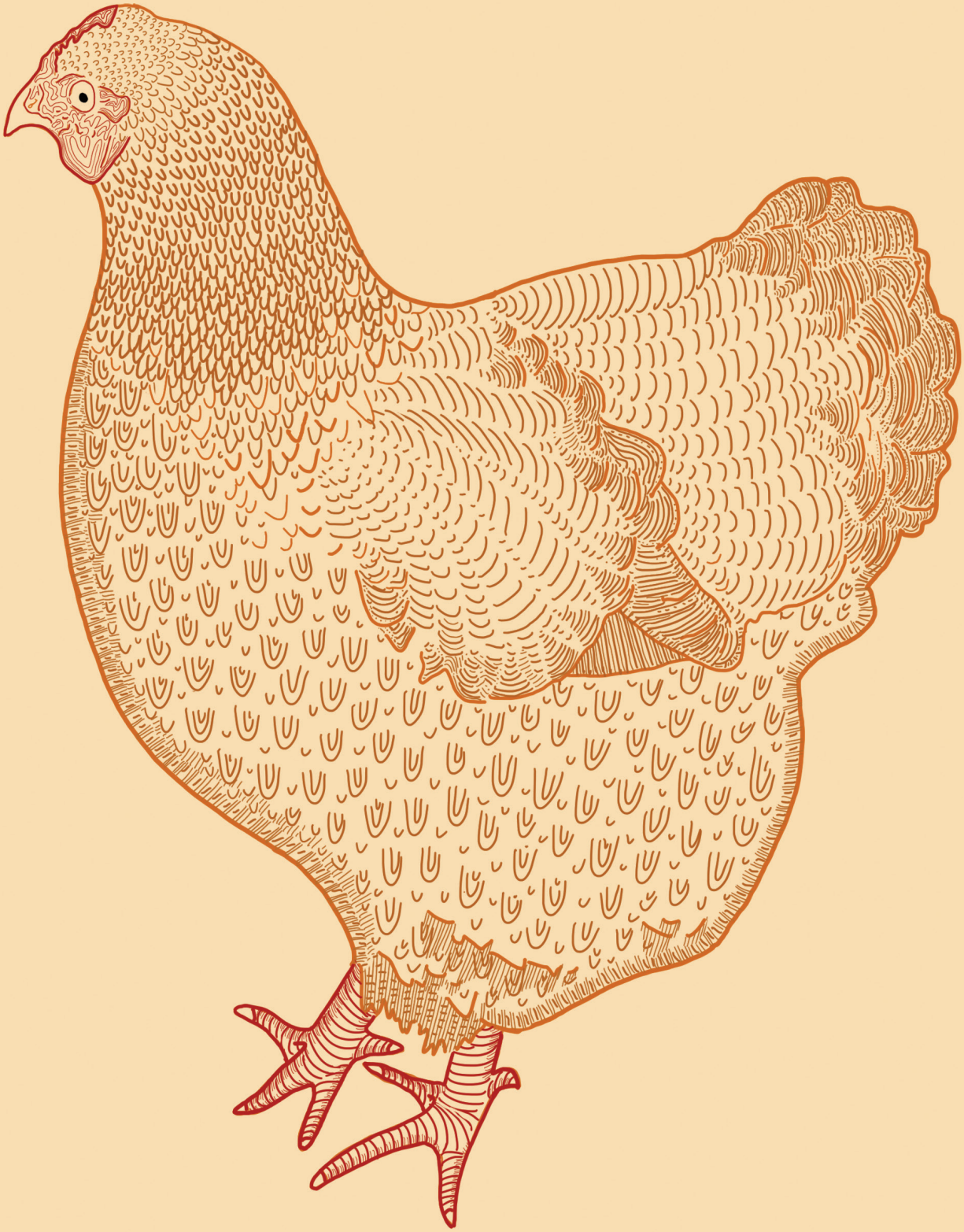

2022